

„העולם הזה“ האשים והזהיר ושר-הסעד שתק!

מדה. אחדים בוכים, מיבבים, זועקים. אחרים — יושבים או שוכבים, בוהים לחלל באדישות. בכל החדר אין סימן לצעצוע, למשהו העשוי לבדר ילד, להקל עליו את שעות יומו השוממות. האינסוף פיות.

● המטפלות בבית פנחס חסרות, ללא כל ספק, כל הכשרה מקצועית. הטיפול הרפואי בילדים, מצוי בידיה של אחות אחת בלבד. רופא מוזעק למקום רק בשעת

אותה מטפלת כדי לבדוק מה מתרחש באמת בין כותלי אותו מוסד פרטי, הי מאשפו ילדים מוכי שיתוק-מוחין לפי המצאת משרד-הסעד. הנה כמה מהגילויים שהתפרסמו באותה כתבה מזעזעת, שנועדו להרעיש עולמות כדי לחקל ממר סבלם של הילדים מוכי-הגורל:

● הצגנה בחדרי הילדים נוראה. דיר חזירים הוא גן-עדן בהשוואה למה שמתרחש שם. איאפשר לשהות שם יותר מי

„הצילו את הילדים הם מתים שם. הם רעבים. הם מקבלים מכות. אלה הם ילדים אומללים. מפגרים, שאינם יכולים לדבר, להתלונן או להגן על עצמם. אתם מוכרחים לראות אותם: עירומים, יחפים, כשידיהם ורגליהם מצומקים כמו מקלות. צעירים בני 17 שוקלים בקושי 20 קילו. איש מהם — גם לא הילדים הקטנים — אינו זוכה לקבל כוס חלב טרי. רק אבקות. לא ביצים, לא בשר, לא חתיכת חמאה. קונים עבורם

ניתן היה למנוע את האסון - לוא התיחסו לאזהרות

הניסוח החריף של שתי כתבות אלה, שהתפרסמו בתבול זמן של חודש ימים (ב-24 באוגוסט 1971 וב-28 בספטמבר אותה שנה), לא ננקטו שום צעדים על-ידי משרד-הסעד האחראי ישירות על המתרחש בין כותלי מוסד זה, לשני התנאים הנוראים בהם חיו שרויים הילדים. ייתכן שאילו בעקבות שתי כתבות אלה היה משרד-הסעד סוגר את המוסד או שם קץ לרשלנות ולהזנחה שבו, היה האסון שאירע השבוע נמנע.

אלה הם צילומי שתי הכתבות שהתפרסמו בעולם הזה בשנת 1971, באמצעות ניסה העולם הזה להזעיק את דעת הקהל ולעורר את משרד-הסעד על המתרחש בין כותלי בית-מנחם, מוסד לילדים מוכי שיתוק מוחין בנסי-ציונה. הכתבות, שכללו האשמות חמורות מאוד נגד מנהלי המוסד, העובדים בו ונגד משרד הסעד, הזהירו כי בצורה זו או אחרת, נידונו הילדים האומללים המאושפזים במוסד זה למוות. למרות

שר-הסעד חזני



בעל המוסד עו"ד מנור

„זה די נכון, בעצם. הרבה מהילדים הם לא רק מפגרים, אלא גם חשוכי-מרפא, וסובלים מכל מיני מחלות.

„אבל זאת בכל זאת לא סיבה, לפי דעתי, לתת להם לסבול ולהיות רעבים. אם נדונו למוות — למה לא לעשות את השנים האחרונות שלהם יפות?

„אבל בבית פנחס לאף אחד לא איכפת. המצב גם איננו סוד — למרות שאף אחד לא מוכן לדבר על זה. פוחדים. בנסי-ציונה, קוראים למקום בשם מחנה ריכוז. אפשר לשאול כל נהג מונית.

„קרה, די הרבה, שילד היה מקבל התיקפה של אפילפסיה (מחלת הנפילה) באמר צע הלילה. במקרה כזה, לא יכולתי לעי זור לו. כל התרופות היו סגורות בארון, על מנעול. מנור לא הסכים להשאיר אור תו פתוח. צריך לשמור שלא יהיה ביזר בוז, אמר לי. כשילד היה מקבל התקפה הייתי צריכה לצלצל למנור הביתה והוא היה בא לתת לילד כדור.

„פעם הוא בא עם אשתו, שהיא רופאה. היא כיסתה את הפנים בידיים, ואמרה: „אוי, אני לא יכולה לראות את הילדים האלה.“

„אסילו שתייה לא יכולתי לתת לילדים כלילה. עורר-דין מנור אמר לי לא לתת להם תה לפני בודקת אם העור שלהם יבש לגמרי. אין לי תקציב לבזר בו.“ הוא אמר לי.

„הילדים האומללים האלה היו רעבים כל הזמן. אני הייתי עובדת משמרת-לילה, וזה היה התפקיד שלי להכין להם ארוחת-בוקר. הייתי מקבלת שתי ביצים של חמש גאורות, כדי לחלק ל-15 ילדים.



„העולם הזה“ 1778

הצורך. לדברי העובדות במקום מצויות פרוצות לשעבר בין המטפלות. כאשר התבקש דובר משרד-הסעד דאו להגיב על ממצאי החקירה של העולם הזה על הנעשה בבית פנחס, הסביר הדור בר: „אנו עומדים להוציא תקנות חדשות בקשר לרמת העובדות במוסדות מסוג זה. בביקורת האחרונה שערך משרד הסעד במקום, לא נמצאו כל מחדלים לגבי האוכל, הנקיון, או הטיפול הרפואי.“

דקה מבלי לקבל סחרחורת. במחלקה אחת — גיהנום נוסף. בחדר למעלה מ- תריסר ילדים, מיטה צפופה ליד מיטה. הילדים עצמם נראים כניצולי מחנה-השר

כולם יודעים

שהם ימותו

ד פרשה לא תמה בכך. חודש ימים מאוחר יותר, חזר העולם הזה לעסוק באותו עניין. היה זה אחרי שהגילויים הראשונים הביאו אל המערכת עדויות מזעזעות נוספות על מה שקורה באמת בבית פנחס. בספטמבר 1971 (העולם הזה 1778) בכתבה שישאה את הכותרת: ילדים אלה נדונו למוות, חשף העולם הזה שורה של גילויים נוספים על המוסד.

במרכזה עמדה עדותה של מרים דובוב, שעבדה במשך כחצי שנה בתור מטפלת במוסד, התפטרה מעבודתה זו אחרי שלא יכלה לשאת עוד את המתרחש שם.

מיסרה מרים דובוב: „במלחמה הייתי במחנות-המוות אושוויץ וברג'נבלז. האווירה בבית פנחס הזכירה לי את הזמנים שם — בדיוק. אף אחד לא מתייחס אל הילדים הי אומללים כמו אל בני-אדם. כולם יודעים שהכניסו אותם לשם רק כדי שימתו.

„העולם הזה“ 1773

עצמות ומבשלים מזה מרק. תלכו, תראו מה שנעשה שם. הילדים נראים כמו בר אושוויץ. וזה קורה כאן, אצלנו, בארץ! העולם הזה הלך בעקבות זעקתה של



המשטרה חוקרת

חוקר המישטרה בודק את תנור הנפש שבער כל הלילה בחדר הסגור בו ישנו הילדים, הבדיקה העלתה כי לא היה פגם בתנור וכי רק חוסר איוורור והשגחה גרמו למוות.